

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Verna - A Dominica Septuagesimæ, ad Dominicam SS. Trinitatis

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Feria 2. Christus alapam infligenti mira mansuetudine loquitur. Quantùm
fas est ira loqui, tantùm ex ira nefas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44214

FERIA SECUNDA.

CHRISTVS ALAPAM INFLI-

genti mira mansuetudine loquitur.

Vnus assistens ministrorum dedit Alapam IESV dicens, sic respondes Pontifici? Respondit ei IESVS si malè locutus sum, testimonium perhibe de malo, si autem bene, quid me cadis? Ioan. 18.

VERITAS PRACTICA.

Quantum fas est in ira loqui, tantum ex ira nefas.

RATIO EST, quia idcirco fas est in ira loqui, ut Mansuetudo & Charitas conserventur.

Sed si ex ira loquereris, Mansuetudo & Charitas potius destruerentur, quod est nefas, quam conservarentur.

Ergo quantum fas est in ira loqui, tantum ex ira nefas, & cavendum.

II. PUNCTUM.

QUO magis progredimur in patientis Christi mysteriis, eo minus verborum & humani discursus videtur adhibendum, ut enim ex le tam ubera & copiosa sive ad intellectum illustrandum, sive ad voluntatem inflammandam, ut loqui representacione rei gesta sit opus. Sic ergo habet sacer Evangelista: Cohors autem & tribunus & ministri Iudaorum comprehenderunt Iesum, & ligaverunt eum, & adduxerunt eum ad Annam primum. Et paulò post: Pontifex ergo interrogavit Iesum de discipulis suis, & de doctrina eius. O quæ doctrina! ô quam rari discipuli! quid tentes de utrisque? Respondit ei Iesus: Ego palam locutus sum mundo, ego semper docui in Synagoga & in templo, quò omnes Iudæi conveniunt, & in occulto locutus sum nihil. Quid me interrogas? interroga eos qui audierunt, quid locutus sum tibi, ecce hi sciunt, quæ dixi ego.

QVID ista responsione veritas, mansuetudo, tuisit sanctus Augustinus. Et tamen ô prodigium audaciæ! Hac autem cum dixisset: Unus assistens ministrorum dedit alapam Iesu di-

cens, sic respondes Pontifici? Hic siste anime, & hæc impius sancti Augustini verba expendere, Quid non potuisset per potentiam iubere, per quam factus est mundus, nisi nos docere mali: sset patientiam, quæ vincitur mundus? Tum vero respondit Iesus: si malè locutus sum, testimonium perhibe de malo: si autem bene, quid me cadis?

Tres possunt cogitari rationes, cur hic responderit, qui alias ira siluit ut omnes mirarentur. Prima est, ut diluat calumiam sibi factam de contempto Pontifice. Secunda, ut injustè percutientem moneat, & ad respiciendam excitet. Tertia, ut nos doceat aliud esse in ira, seu in injuriis acceptis aliquid loqui; & aliud ex ira loqui. Quantum enim fas est in ira loqui, tantum ex ira nefas. Quod ut accuratius & ad praxim utilius expendatur, Ratio hæc ad exemplum Christi Domini adjungitur; Quod idcirco præcipue fas est in ira loqui, ut Mansuetudo & Charitas conserventur: Mansuetudo quidem in eo, qui injuriam accipit, & Charitas erga eum, qui eam infert aut etiã ad aliorum edificacionem, qui præsentem interfuit. Ad hoc autem moderata confert loquela, quatenus sic temperatè loquendo animus distrahitur à cogitatione iniuriæ & vindictæ, quæ interdum silendo acuitur & inflammatur. Sic peius siluit Absalon contra fratrem suum Ammon, quam si quid fortè locutus esset: nam ex mutuo colloquio se fraterna poterant mitigare corda, quæ ex silentio magis exasperata sunt; quod aperte Scriptura indicans; Porro, inquit, non est locutus Absalon ad Ammon, nec malum nec bonum: oderat enim Absalon Ammon. Nempe vel ex odio siluit, vel ex silentio magis odit, quod utrumque perverfi silentii aperta est nota.

Quod itaq; dicit Sapiens; Responsio mollis frangit Ibid. 25.

gitur; Et rursus, lingua mollis confringet duritiam, tam ve è accipi potest de ipso qui loquitur, quam de aliis qui audiunt, nam sicut ex animo lingua, sic ex lingua formatur animus: si lingua mollis fuerit, emollescet loquentis animus; si lingua dura, tum animus etiam induratur. Ad conservandam denique cum aliis Caritatem nemini dubium est

Ecclesi. 8. quod alius ait Sapiens: *Verbum dulce multiplicat amicos, & mitigat inimicos: & lingua Eucharis in bono homine abundat.* Quamobrem hæc virtutes, cum loquendo potius quam silendo demonstrantur, sic in ira loquitas est, ut demonstrantur ad ædificationem proximi, & in animis dissidentium conserventur. Si tēpus tacendi est, est etiam tempus loquēdi; Tu forte neutrum observas, adverte.

II. PUNCTUM.

SED si ex ira loqueris, mansuetudo & Caritas potius destruerentur, quod est nefas, quam conservarentur.

Hoc est enim utriusque discrimen loquelæ, ut qui in ira loquitur, sentiat quidem effervescētis motum sanguinis, sed rationi subiectum, unde nihil inordinatè agit nec loquitur, qualis ira in quovis homine atque in ipso etiam Christo Domino esse potuit, ut expressè docet sanctus Thomas. Sed qui ex ira loquitur, iræ servit potius quam dominetur, nō solum sentit iræ motum, sed dominatum & imperium, quo statim turbatur ratio, & ratione turbata, sermones effunduntur incōditi & turbulenti, quibus illæ virtutes illico ruunt & destruantur. *Ira non habet misericordiam*, inquit Sapiens, *nec erumpens furor; & impetum concitati ferre quis poterit: Quam sit autem hoc nefas, audi & contremisce: Ira & furor, utraque execrabilia sunt. & vir peccator continens erit illorum; Id est, qui peccatum non reformidat, erit illis obnoxius vitiis, quæ metu læsi*

numinis & offensæ conscientiæ, coercentur. Vide infra in hac parte, Feria 3. hebdomadæ 3. post Pascha: unde quæcumque hic & in sequentibus de ira dicuntur, inultum illustrari possunt.

III. PUNCTUM.

QUANTUM ergo fas est in ira loqui, tantum ex ira nefas: Quia, quæ virtutes ex uno conservantur, destruuntur ex alio, sicut ait Sapiens: *Vir iracundus provocat rixas: qui patiens est mitigat suscitatas.*

Hæc est doctrina, de qua interrogatus est Dominus, hi sunt eius discipuli, qui, quod dixit & fecit, profitentur; *Dicite a me, quia mitis sum, & humilis corde; MITES quippe sunt, inquit sanctus Augustinus, qui cedunt improbitatibus, & non resistunt malo, sed vincunt in bono malo; Quod dicitur sanctus Petrus, Misericordes, modesti, humiles, non reddentes malū pro malo, nec maledictum pro maledicto, sed è contrario benedicentes, quia in hoc vocati estis, ut benedictionem hereditate possideatis.*

Neque excuses naturam ad irascendū pronam, esto enim, inquit S. Ambrosius, *ut sit natura irasci, aut plerumque causa: hōminis est temperare iracundiam, non lenino raptari furore, non assuiscere clamori, non erere nec accerbare familiare surgium, scriptum est enim, vir iracundus effudit peccatum.*

Quod si tibi forte delinquentes corrigendi sunt, cave, plus illis delinquant irascendo. *Ira quippe, ait sanctus Gregorius, cum etiam delinquentiū culpas exequitur, non debet menti quasi Domina præire, sed post rationis tergum veluti ancilla famulari, ut ad se in iussa veniat, nam si semel mentem possideris ceperit, iustum esse deputat, etiam quod crudeliter facit. O quæ mentis ferocia, sic te crudelē esse! O quæ mentis fallacia, sic te iustum reputare! Memento timorem Domini, & non irascaris proximo.*

PRO EADEM FERIA QUADRAGESIMALI.

Ad Evangelium de prima Christi Domini prædicatione, in Civitate Nazareth habitata, & à Civibus malè accepta.

TOTA eius narratio & conformis Veritas habetur suo loco declarata in 1. parte, Feria 2. hebdomadæ 2. post Epiphaniā. Quæ ve id inde plures aliæ produci possent, referuntur ad

Iram, ad Invidiam, & ad neglectum Dei sermonem, de quibus argumentis sat multa sunt obvia, vel in ipsis, quæ n. eod. decurruntur, Feriis.

FERIA